

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN ĐAN PHƯỢNG
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập-Tự do-Hạnh phúc**

Số: 03/2024/QĐST- DS

Đan Phượng, ngày 04 tháng 4 năm 2024

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**V/v: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐAN PHƯỢNG, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thu

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Trí Tuân - Thẩm tra viên chính, Tòa án nhân dân huyện Đan Phượng, thành phố Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đan Phượng tham gia phiên họp: Bà Bùi Thị Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 4 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đan Phượng, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 130/2023/TLST - DS ngày 21 tháng 12 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm số 16/2024/QĐST- DS ngày 26 tháng 3 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Tất Ch, sinh năm 1944; địa chỉ: Cụm 3, xã Tân H, huyện Đan Ph, thành phố Hà Nội.

Người đại diện theo ủy quyền của ông Chuyên: Anh Vàng Thanh Dg, sinh năm 1995; địa chỉ: Thôn Nàn V, xã Nàn S, huyện Si Ma C, tỉnh Lào Cai.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Ông Nguyễn Văn L, sinh năm 1960; địa chỉ: Cụm 3, xã Tân H, huyện Đan Ph, thành phố Hà Nội.

+ Ông Nguyễn Văn S, sinh năm 1970; có đơn xin giải quyết vắng mặt.

+ Bà Nguyễn Thị L1, sinh năm 1969; có đơn xin giải quyết vắng mặt.

+ Ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1985; có đơn xin giải quyết vắng mặt.

Cùng địa chỉ: Xóm Tân T, xã Phú T, huyện Định H, tỉnh Thái Nguyên.

+ Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1974;

Địa chỉ: Xóm Quán Vuông 2, xã Trung H, huyện Định H, tỉnh Thái Nguyên; có đơn xin giải quyết vắng mặt

+ Bà Nguyễn Thị H1, sinh năm 1977;

Địa chỉ: Tổ 5, thị trấn Đồng T, huyện Chợ M, tỉnh Bắc C; có đơn xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu ông Nguyễn Tất Ch trình bày: Ông là cậu ruột của ông Nguyễn Văn L. Mẹ của ông L là bà Nguyễn Thị D, sinh năm 1936 (đã chết tháng 3 năm 2022). Ông và bà D là chị em ruột, bố mẹ ông là cụ Nguyễn Tất K và cụ Nguyễn Thị M (đều đã chết). Bố mẹ ông chỉ có ông và bà D là con đẻ, ngoài ra không còn ai khác.

Về bố của ông Nguyễn Văn L là ông Nguyễn Văn Nh (chết năm 1987). Ông Nh là người ở cụm 3, Vĩnh K, xã Tân H, huyện Đan Ph. Ông không nhớ tên bố mẹ đẻ của ông Nh nhưng họ đều đã chết. Ông Nh có nhiều anh chị em nhưng ông không nhớ hết mà chỉ nhớ ông Nh có một người em là ông B và em gái là bà Ch1 đang sinh sống ở cụm 3, Vĩnh K, xã Tân H.

Ông Nguyễn Văn Nh và bà Nguyễn Thị D sinh sống cùng nhau khoảng năm 1958, không đăng ký kết hôn. Ông Nh và bà D sống cùng bố mẹ ông Nho ở cụm 3, xã Tân H, huyện Đan Ph, thành phố Hà Nội. Đến năm 1960, ông Nh và bà D sinh được 01 người con là ông Nguyễn Văn L. Khi ông L được 02 tuổi thì ông Nh và bà D bỏ nhau. Bà D và ông L chuyển ra ở cùng với bố mẹ ông và vợ chồng ông; khoảng năm 1979 - 1980, bà D đưa ông L chuyển vào Lâm Đồng khai hoang và bà D không kết hôn với ai; còn ông Nh đi làm ăn, thỉnh thoảng vẫn về. Ông không biết ông Nh có lập gia đình hay không.

Do bà D điều kiện kinh tế khó khăn nên bà D và ông L ít khi về nhà thăm ông. Bà D đã được xã hội xây dựng nhà tình nghĩa. Khoảng tháng 6 năm 2021, bà D ốm không chăm sóc cho ông L được nên ông đã vào thăm và đón ông L về nhà ở xã Tân H chăm sóc, đăng ký lại giấy khai sinh và hộ khẩu cho ông L. Đến tháng 3/2022, bà D chết ở trong Lâm Đồng và ông chuyển hài cốt của bà D về cụm 3, xã Tân H để chôn cất.

Về tình hình sức khỏe tâm thần của ông L: Khi ông L được sinh ra vẫn bình thường, nhưng dần sau này khoảng 06 đến 07 năm nay thì mắt của ông L mờ dần rồi không nhìn thấy gì, tâm trí không được minh mẫn, hay nói chuyện một mình, chỉ nhận ra ông còn không nhận ra ai khác. Vẫn đi lại được nhưng sinh hoạt cá nhân phải có người giúp. Do ông L có những biểu hiện của bệnh tâm thần nên sợ sau này khi làm các thủ hành chính sẽ vướng mắc nên ông có đưa ông L đi khám và giám định tâm thần tại Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận: Ông L là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Nay ông là cậu ruột của ông L và đang trực tiếp chăm sóc ông L nên ông đề nghị Tòa án tuyên bố ông L là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi và ông xin là người giám hộ cho ông L.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Văn S, ông Nguyễn Văn H, bà Nguyễn Thị L, bà Nguyễn Thị T và bà Nguyễn Thị H1 trình bày:

Các ông, bà là con của ông Nguyễn Văn Nh (đã chết) và bà Nguyễn Thanh T1. Ngoài 05 anh chị em ông, bà thì bố mẹ ông không còn người con chung nào khác. Từ khi các ông bà sinh ra cho đến nay thì các ông, bà không hề biết hay được bố mẹ ông, ông bà nội kể ông Nguyễn Văn L là con của bố ông và bà Nguyễn Thị D. Nay ông Nguyễn Tất Ch là cậu của ông L đề nghị Tòa án: Tuyên bố ông Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị được làm người giám hộ cho ông L thì các ông, bà đồng ý. Do điều kiện nhà xa nên ông, bà đề nghị vắng mặt tất cả các buổi làm việc tại Tòa án và cả phiên họp giải quyết việc dân sự.

Tại phiên họp, người đại diện theo ủy quyền của ông Ch giữ nguyên quan điểm trình bày.

Đại diện Viện kiểm sát sau khi nghiên cứu hồ sơ và tại phiên họp phát biểu quan điểm về việc tuân theo pháp luật: Từ khi Tòa án thụ lý, tiến hành thu thập chứng cứ, tổng đạt các văn bản tố tụng và tại phiên họp tuân thủ đúng trình tự thủ tục theo quy định pháp luật. Về nội dung: Việc ông Nguyễn Tất Ch yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ cần được chấp nhận, chỉ định người giám hộ cho ông L là ông Nguyễn Tất Ch. Ông Ch là người cao tuổi nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đan Phượng, thành phố Hà Nội nhận định:

[1]. Về tố tụng:

Ông Nguyễn Văn L có nơi cư trú tại địa chỉ: Cụm 3, xã Tân Hội, huyện Đan Phượng, thành phố Hà Nội. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đan Phượng, thành phố Hà Nội.

Ông Nguyễn Văn S, ông Nguyễn Văn H, bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị L, bà Nguyễn Thị H1 có đơn xin giải quyết vắng mặt tại phiên họp. Căn cứ vào Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết vắng mặt ông Sinh, ông Hà, bà Tuyết, bà Lý, bà Hồng.

[2]. Về nội dung:

Theo giấy khai sinh của ông Nguyễn Văn L tại UBND xã Tân Hội ghi: Ông Lợi là con của bà Nguyễn Thị D và ông Nguyễn Văn Nh.

Qua xác minh thể hiện: Ông L chưa đăng ký kết hôn, bị bệnh tâm thần từ nhỏ không có vợ, con nên ông Lợi đang sinh sống cùng cậu ruột là ông Nguyễn Tất Ch. Các anh em

ruột của ông Nguyễn Văn Nh đều xác định ông Nh có chung sống cùng bà D vài ngày sau đó ông Nh đi làm công nhân, kết hôn với bà T ở huyện Định H, tỉnh Thái Nguyên và sinh được 05 người con (03 con trai và 02 con gái) còn bà D chuyển về nhà bố mẹ đẻ sinh sống; ông Nh ít liên lạc với gia đình. Có thời gian ông Lợi tìm gặp ông Nh nhưng hai bên không nhận nhau là bố con. Bà D tuyên bố ông L không phải là con của ông Nh nên phía gia đình của ông Nh không có liên lạc, quan hệ gì với bà D và ông L.

Quá trình giải quyết vụ việc, các con của ông Nh và Tâm đều khẳng định: Ông Nh, bà T1 sinh được 05 người con là: Nguyễn Thị T, Nguyễn Văn S, Nguyễn Thị L, Nguyễn Thị H1, Nguyễn Văn H, ngoài ra không có người con đẻ hay con nuôi nào khác. Từ trước khi các con của ông Nh, bà T1 sinh ra cho đến nay thì các ông, bà không hề biết hay được bố mẹ, ông bà nội kể ông Nguyễn Văn L là con của ông Nh và bà Nguyễn Thị D.

Ông Ch cung cấp đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự kèm theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần đối với ông Lợi tại Viện pháp y tâm thần Trung Ương. Tại biên bản làm việc ngày 27/12/2023 giữa Tòa án với Viện tâm thần Trung Ương cung cấp: Viện pháp Y tâm thần Trung Ương đã tiếp nhận ông Nguyễn Văn L để trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu. Tại kết luận giám định số 290/KLGD ngày 04/12/2023 xác định “Tại thời điểm giám định ông Nguyễn Văn L bị bệnh tâm thần phân liệt thể không phân biệt định. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.3, bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”.

Từ những căn cứ và nhận định trên xét thấy có đủ cơ sở để xác định ông Nguyễn Văn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Yêu cầu của ông Nguyễn Tất Ch đối với ông Nguyễn Văn L nêu trên là phù hợp với quy định tại Điều 68 Bộ luật tố tụng dân sự và Điều 23 Bộ luật Dân sự nên được Tòa án chấp nhận.

[3]. Về yêu cầu của ông Chuyên là người giám hộ đối với ông Nguyễn Văn L:

Bố mẹ ông Lợi đều đã chết. Các con của ông Nh và bà T1 cũng như anh em của ông Nh đều không thừa nhận ông L là con của ông Nh với bà D; giữa ông L với gia đình ông Nh không có liên lạc, quan hệ gì với nhau kể từ khi ông Nh bà D không sinh sống cùng nhau nên đồng ý ông Ch là người giám hộ cho ông L. Từ năm 2022 đến nay, ông L sinh sống cùng cậu ruột là ông Ch và không còn người thân thích nào khác. Như vậy, có thể xác định người thuộc trường hợp người giám hộ chỉ định của ông Nguyễn Văn L theo Điều 54 Bộ luật dân sự là ông Nguyễn Tất Ch.

Qua xác minh tại địa phương thể hiện: Ông Ch đang đang nuôi dưỡng và nhận trợ cấp chế độ người khuyết tật của ông L, ông Ch không biểu hiện hay hành vi ngược đãi đối với ông L. Xác định ông Nguyễn Tất Ch đủ tư cách là người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự. Ông Ch có trách nhiệm thực hiện quy định của pháp luật về người giám hộ.

[4]. Về lệ phí việc dân sự: Ông Nguyễn Tất Ch là người cao tuổi đã có đơn xin miễn nộp lệ phí nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 23, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 54, Điều 57, khoản 2 Điều 58, khoản 2 Điều 59 của Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 27, Điều 68, Điều 149, Điều 367, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Tất Ch về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Tuyên bố ông Nguyễn Văn L, sinh năm 1960; địa chỉ: Cụm 3, xã Tân H, huyện Đan Ph, thành phố Hà Nội là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chỉ định ông Nguyễn Tất Ch là người giám hộ của ông Nguyễn Văn L. Ông Nguyễn Tất Ch thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Tất Ch là người cao tuổi được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Nguyễn Tất Ch có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Ông Nguyễn Văn S, bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị H1, bà Nguyễn Thị L, ông Nguyễn Văn H có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Đan Phượng có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND thành phố Hà Nội;
- VKSND huyện Đan Phượng;
- CCTHADS huyện Đan Phượng;
- UBND xã Tân Hội, huyện Đan Phượng, thành phố Hà Nội;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Thu